

Пријоморске новине

лист ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

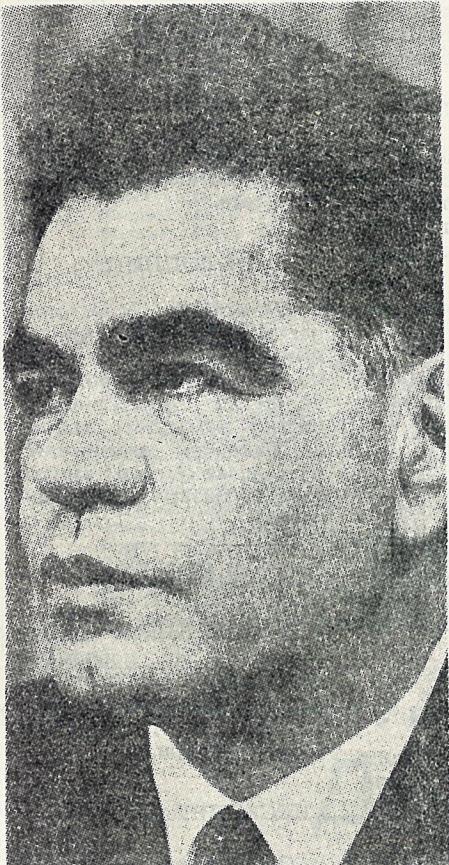
ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА IV ◊ БРОЈ 53. ◊ 10. МАРТ 1975.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

ВЕЉКО ВЛАХОВИЋ

Саопштење Предсједништва ЦК СКЦГ
и Предсједништва СР Црне Горе

Смрт је отргла из наших редова друга Вељка Влаховића, великан југословенског комунистичког покрета и врсног сина црногорског народа, који је од своје ране младости до посљедњег даха, на разним поприштима и у свакој ситуацији био у челним редовима бораца за ствар револуције и социјализма.

Народни херој и јунак социјалистичког рада, дугогодишњи члан најужег партијског и државног руководства Социјалистичке Југославије, члан Предсједништва Централног комитета Савеза комуниста Југославије, један од најближих сабораца и сарадника друга Тита, — друг Вељко је био један од најистакнутијих и најдаровитијих градитеља политике и идологије Савеза комуниста Југославије, узоран револуционарни преграђац и изузетно плодан стваралац у области марксистичке теорије и публицистике. Савез комуниста Југославије и јуносвенска социјалистичка заједница губе једног од првобораца, поборника и креатора нашеј самоуправног социјалистичког система, политике равноправности, братства и јединства наших народа и народности и независне и несврстане спољне политике наше земље.

Као ријетко ко, он је у својој личности и своме дјелу спајао марксистичку теорију и револуционарну праксу, стваралачку мисао и револуционарни чин, људски, племенит однос према радном човјеку и дубоко разумијевање његових животних потреба, као и непомирљивост према противницима револуције, социјализма и самоуправљања.

Смрт друга Вељка значи ненадокнадиви губитак за црногорски народ и Савез комуниста Црне Горе, чијем је развоју и афирмацији дао огроман допринос.

Револуционарно и стваралачко дјело друга Вељка Влаховића и снага његовог личног примјера јесу и остају саставни дио наше револуције у њеном непрекидном кретању и биће трајна инспирација садашњим и будућим генерацијама.

Нека је вјечна слава и хвала другу Вељку Влаховићу!

ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ПИОНИРСКЕ ИГРЕ

ДОМОВИНО НАША ПОД СУНЦЕМ СЛОБОДЕ

ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ПИОНИРСКЕ ИГРЕ, које је покренуо Савјет за васпитање и заштиту дјеце Југославије још 1959. године, постале су значајан фактор у васпитању и образовању најмлађих. Овогодишње, девете по реду Југословенске пионирске игре, које се одвијају под називом „ДОМОВИНО НАША ПОД СУНЦЕМ СЛОБОДЕ“, својим садржајем и програмом базирају се на неговању револуционарних традиција, развијању радних навика и културе рада.

Савјет за стварање о дјеци Општине Будва формирао је Општински одбор Југословенских пионирских игара, и за предсједника Одбора именоао Луку Ђурашевића, предсједника СУБНОР-а. Иначе, оне се ове године одржавају под покровiteljstvom Савеза бораца НОР-а.

Разматрајући оквирни план и програм, Игара, Савјет за стварање о дјеци и новоформирани Општински одбор констатовали су да треба тежити да се створи што више могућности да наши најмлађи схвате и разумију наше самоуправно друштво у чијем окриљу расту.

За самопријегоран и стваралачки рад, најмлађи налазе узоре у прошlosti и садашњости, као и у традицији пионирске и омладинске организације — рекла је на сједници Савјета Иваница Лалић, предсједник Општинског савјета друштва за стварање о дјеци. — Зато је у спровођењу програма Игара нужно да се ангажују омладинска и друге друштвено-

-политичке организације, затим горани, извиђачи, спортска друштва и, нарочито просветни радници, који сигурно неће изневjeriti, за што су потврда бројне плакете и признања добијена за рад у минулом периоду.

Најважнији дио активности на плану Југословенских пионирских игара одвијаје се у општинама, мјесним заједницама, савјетима за стварање о дјеци, школама и другим институцијама и организацијама, које окупљају дјецу.

За ову годину предвиђају се, поред осталог, следеће активности: Сусрет младих математичара Црне Горе, који ће се одржати до 5. јуна, а у такмичењу ће узети учешћа пионири који освоје прва места на школским и општинским сусретима. Затим такмичење на тему познавање литературе НОБ-а. Републички одбор Југословенских игра биће и ове године организатор републичког такмичења из историје, које ће се одржати 9. маја. Мјесто одржавања није утврђено, па се препоручује од стране Савјета и Одбора Игара, да се испита могућност да наша општина буде домаћин ових сусрета. Најбоља десеторица пионира стичу право учешћа на савезном такмичењу.

У Бијелој ће се одржати Фестивал пионирског прозног стваралаштва — „Орјенски батаљон“, на коме ће, такође, узети учешћа и наши пионири.

Кроз акцију подизања спомен-шума и пошумљавања голети озелењаваје се и чувати површине око спо-

меника и партизанског гробља, као и значајних мјesta и за Народнослободилачког рата. Пионири будванске општине засадије 237 борова, колико је и погинуло борац са подручја општине.

У заједници са штабом за изградњу спомен обиљежја на Бушку Буху и пионире пале у НОБ, Републички одбор Игара ће, у оквиру меморијалних свечаности, организовати сусрет пионира и дјечјих писаца на Јабуци.

У склопу програма предузеће се поход пионира родном мјесту друга Тита, а Републички одбор ће организовати пријем пионира код Предсједника Републике на Дан младости 25. маја.

Републички одбор Игара заложиће се за учешће пионира из СР Црне Горе на свим међурепубличким сусретима, који ће имати за циљ упознавање и васпитање пионира на тешким народним револуцијама, као и развијање братства и јединства и веће сарадње међу младима широм Југославије. То су, између осталих, Сусрет на Кадињачи, Сусрет братства и јединства у Ландовици код Призрена и Сусрет пионира на Козари.

У оквиру Игара расписаће се најградни конкурс пионирског стваралаштва на тему „Тридесет година у слобodi“. Одбор Игара ће, такође, срећи октобра, у Титограду организовати изложбу најуспешнијих радова на тему „Пионири у борби, изградњи и слобodi“. Предвиђено је и формирање пионирске радије бригаде, која ће учествовати на изградњи пруге Београд — Бар.

Ко је крив?

Наши радници људи и грађанима познато је да су прије кратког времена служба радничке контроле Основне организације удруженог рада „Авала — Будва“ и организације Одјељења унутрашњих послова открили да је из рецепције хотела „Адријатик“ нестало око 60 милиона старих динара. Разумљиво је да је овај случај морао да изазове оправдану револт, не само чланова овог колективи. Иако се још не зна ко је све умијешан у ову работу и од када датира практика „позајмљивања“, очигледно је да је код рецепционер-затајила савјест због тога што је код других затажила будност, што је самоуправна контрола, бар у овом случају, постојала само на папиру.

Наши грађани се с правом питају: докле ће наше друштво плаћати многомилионске цегове због нечије несавесности, небриге и идолентности? Није, наиме, ријеч о прекрају, већ је у пitanju кривично дјело чију ће тежину одјерити правосудни органи. И не само они, већ, у првом реду, самоуправљачи и Основна организација Савеза комуниста, који неће бити само тужиоци, већ ће морати и да се самокритички осврну на свој рад. То што су „позајмљена“ средства враћена може да буде само олакшавајућа околност приликом одјеравања казне, али се тиме не умањују законске одговорности а још мање брише почиљено дјело.

Према до сада познатим чињеницама, Основна организација удруженог рада „Авала — Будва“ постигла је у прошлој години велике резултате, који су утолико значајнији што су остварени под доста тешким условима. Јасно је, међутим, да би они били још већи да је сваки члан колектива својим доприносом свој удео и да није било оних који су водили више рачуна о својим интересима него о простирућету радне организације. Свјесни тога, и не малог дјела своје одговорности, комунисти су ријешили да све изведу на чистину, пронадују кривце и, једном за свагда, онемогуће да се било шта слично понови. Њихова одлука да прегледају пословље уназад три године, и то на свим осјетљивим пунктовима, сасвим је на мјесту.

А ко је све и колико крив, знаће се ускоро.

ДЕЛЕГАЦИЈЕ ПРЕДЛАЖУ И ЗАМЈЕРАЈУ

Уставна је обавеза делегација да се прије сваке сједнице Скупштине општине и њених вијећа састану и дају "евентуалне предлоге и примједбе на акта и материјале који ће се разматрати. Ево предлога, сугестија и примједби неких делегација на материјале које је Скупштина општине разматрала 27. фебруара ове године.

Делегација ООУР „Авала – Будва“ замјера што Скупштина још није разматрала. Предлог одлуке о коришћењу градског земљишта који је поднијет прије шест мјесеци.

Делегација ООУР „Авала – Бечичи“ је мишљење да организације удруженог рада не би смјеле да уступају поједине радије приватним предузимачима.

Делегација ООУР „Јадрантуррист“ и Радне заједнице Заједничких служби ХТП „Монтенегротурист“ сматра да је оправдан захтјев за формирање ООУР за шумарство и градско зеленило у оквиру Комунално-стамбеног предузећа, али да у том оквиру буде обухваћено земљиште о којем се старају угоститељске организације удруженог рада.

Делегација пољопривредних производа и занатлија предлаže да Скупштина општине размотрити могућност да се формира фонд за унапређење пољопривреде и сточарства, како би се пољопривредни стимулисали за развијање одређене пољопривредне производње и сточарства.

Делегација Мјесне заједнице Бечичи изражава сумњу у по-гледу цјелисности да се служба шумарства и зеленила формира у оквиру Комунално-стамбеног предузећа.

Делегација Мјесне заједнице Петровац на Мору предлаže да

се у најкорије вријеме предузму мјере заштите шума од губара. Ова је делегација, такође, препоручила да се за подручје Петроваца постави редар.

Делегација Мјесне заједнице Будва II предложила је да Скупштина општине плати 20.000,00 динара за булдожер којим је проクリчен пут до села Крапине. Према мишљењу Делегације треба предвидети средства за уређење сеоских вода, јер убудуће треба да им подручјима да се развија сточарство.

Пут у Горњим Побрима, од Чамљакова моста до Шумарева дуба, по оцјени Делегације, треба прокрчти булдожером.

Треба приступити уређењу Завале и мале плаже Гуаша. Предлаже се акција омладинске радине бригаде и мјесних заједница Бечича и Будва II, како би се Завала претворила у узоран парк за шетњу, одмор и излете.

Надлежни органи, према мишљењу Делегације, треба да очисте Грђевицу од наноса и да поруше зидове подигнути.

Потребно је забранити сервису Ауто-мото друштву да пропши уље и мазут у канал, јер се на тај начин загађује Словенска плажа.

Скупштина општине треба да донесе одлуку о ослобађању плаћања попаша села на подручју општине.

Аутобус који превози ђаке из Горњих Побора треба да иде до краја проクリченог пута испод самог села.

Делегација Мјесне заједнице Будва II захтјева да се надлежни органи управе изјасни о могућности отварања посластичарнице.

Предлаже се да „Монтенегротурист“ поведе више рачуна о

ЗАМЈЕРАЈУ

запошљавању радне снаге са подручја општине.

Мишљење је делегације да ветеринарска служба није добро организована, па у том правцу треба предузети одређене кораке.

Нарочито се инсистира да се нешто учини у смислу ефикаснијег рада инспекционих служби. Тргишка инспекција треба да поведе рачуна о односу продаваца – потрошача, затим контроли мјера, цијенама, паковању појединачних артикала итд.

М. П.

ЦИЈЕНЕ ЛЕЖАЈА

Извршни одбор СО Будва донио је ових дана одлуку о цијенама лежаја у до мају радионости за овогодишњу туристичку сезону.

Према одлуци, максималне цијене по једном лежају на подручју Будве, Бечича и Петроваца износе: 50,00, 45,00 и 35,00 динара, зависно од категорије соба.

У Светом Стефану максималне цијене су нешто веће и то 55,00, 50,00 и 40,00 динара. Ово је због већег стандарда објекта и близине експлузивних ресторана, хотела и плажа.

Формирана је и Комисија за категоризацију соба од представника органа управе, мјесних заједница и Туристичког савеза Општине.

Послије категоризације лежаја биће заведена строга контрола спровођења. Одлуке о цијенама, тако да се у наступајућој сезони неће по новити дивљање у цијенама, као што је то био случај прошле и ранијих година.

ШТЕДЊА СТРУЈЕ

Извршни одбор Скупштине утврдио је режим потрошње струје и завео ванредне мјере штедње. У свим радним организацијама забрањено је гријање на електричним пећима. Струја ће бити искључена и у свим објектима – хотелима и одмаралиштима, који сада не раде. Градска расvjета ће такође искључена а у селима ће се струја пуштати само од 7 до 18 часова.

За све остале потрошаче коришћење електричне енергије биће обезбиђено од 0,2 до 7, од 11 до 13 и од 18 до 23 часа, док за водовод неће бити ограничења потрошње, јер постоји опасност да насеља остану без воде.

ИЗ СЈЕНКЕ НА СВЕТЛО

Уређује: Димитрије ЈОВОВИЋ

Петровачке жеље

НАША ПОСЛА

У „Монтенегротуристу“ појединци више воде радија о кадровским комбинацијама, него о самоуправном конституисању радних организација. Страх нас је да им комбинације не „зашлајфују“.

ПОЧЕЛО ЛЕ!

Радничке контроле у угоститељским организацијама узимају дугачак залет за сезону.

Док се не размахну, други органи успјешно завршавају њихов дио после.

Ето, такви смо ми, уместо да спријечимо ми лијечимо.

ОКЛОПНИЦИ

У хотелу „Маестрал“ регистар-касе послије употребе стављају у челичне оклопе. Ово због тога да би их заштитили од честих намјерних кварова. Тако ови „оклопници“ чувају технички вишак дневног пазара да не „испари“.

РИВАЛСТВО

Гомиле бајатог хљеба на лагеру и повремене несташице овог основног прехранбеног артиклија, резултат су „добре“ сарадње наших пекара.

НЕСЕБИЧНА ПОМОЋ

ООУР „Авала“ Будва је изашла у сусрет Фолклорном ансамблу „Кањош“ и уступила му, ради прве, једну просторију у хотелу „Авали“ само уз обавезу наплате трошкова освјетљења. Изгледа да је „Кањош“ имао специјално освјетљење, јер је испостављени рачун само за неколико проба износио 420.000 стarih динара.

Поштује ли се пословник?

Повод за овај напис је изјава делегата Вијећа удруженог рада Скупштине општине Будва друга Башка Башковића у листу „Монтенегротурист“ од 25. фебруара ове године, да он као делегат материјал за сједнице Скупштине и Вијећа добија „по правилу два-три дана прије сједнице“. Ако је то тако, онда се криje одредбе Пословника Скупштине општине Будва. Пословником је предвиђено да делегат материјал за сједнице Скупштине и вијећа добијају обавезно осам дана прије одржавања сједнице – члан 59. Пословника.

Служба за скупштинске послове поводом изјаве твrdи, да се од маја 1974. године, то јест од конституисања Скупштине овог сазива, није догодило да се повриједи одредба Пословника о достављању материјала. Напротив, он се доставља 10–12 дана прије дана кад је заказана сједница.

Вјероватно се у изјави друга Башковића ради о неспоразуму. Но, било како било, она ће вјероватно, иницирати дискусију у Скупштини и њеним вијећима: да ли делегати добијају материјал на вријеме и да ли ту има неких проблема?

ЛИК КОМУНИСТЕ

У нашим условима мјерило револуционарног карактера, односно чистог лика комунисте јесте однос према друштвеној својини, самоуправном курсу друштвеног кретања и стваралачком раду; став према другом човјеку у процесу рада и заједничког живљења. Револуционар је непомирљив према малограђанској и потрошачкој менталитету, снобизму и сугноносственичкој психологији. Сопственички менталитет знатан је свому цијену, али не зна праве приједности људских дјела. Он је у свом елементу када му плодови падају готови без напора и зноја. Тријумфује када види реализоване своје шпекулантске трансакције и комбинаторске. Такви би људи стижу да приватизују слатове ријеке, обалу мора, националне галерије и пинакотеке. Не само зато да би живјавали у дјелима природе и човјека, већ да би могли да тиме неограничено располажу да се богате.

Бријеме сањалица и оратора – вербалista остало је за нама. Точак историје покреће се стваралачком акцијом, јер је у основи сваког људског напретка човјеково дјело. Неко није револуционар зато што се служи револуционарним паролама, већ ако се као тајак свакодневно потерију на дјелу и у друштвеним понашањима. Он је хуманиста у том смислу што доживљава читаву друштвену заједницу, њен прогрес и општи интерес и што му ништа људско није туже, што воли и поштује живот, а стваралачки рад му је основ напретка, радости и личне среће.

Рад је не само услов човјековог материјалног живота него и мјерило његове друштвене приједности и средство оплемењивања личности. Истини, међу лењивицама и друштвеним паразитима, човјек стваралач изгледа као фанатик или манијак. А жалоста и чемељан сваки онaj који не доприноси да се свијет мијења

на добро човјека. Револуционар, комуниста, максимално је активан, критичан, племенит и праведан – препознајемо га по његовом дјелу и понашању.

Самоуправни друштвени систем изградијемо на основу марксизма-лењинизма примјењујући ову друштвену науку не као дотму већ као револуционарно упутство да се лакше сналазимо у сложеним питањима и проблемима данашњице. На овом револуционарном послу чланови Савеза комуниста морају бити у друштвеној претходници и у сваком позитивном поглаву дјеловати својим пријемима и бити непомирљви према непријатељима самоуправног курса и људским слабостима. Као и у предреволуционарним данима, током оружане револуције и послије ратне изградње, и данас се од комуниста тражи много, али све у људским границима. И онај који то не може или неће да да, не може бити члан Савеза комуниста. У његовим редовима нема мјеста онима који окупљавају, очекују или се деструктивно односе према самоуправљању, који су доприноси напретку.

Друг тито истиче важност лика комунисте сљедним ријечима: „Бити комуниста – је лако. Бити комуниста – још увијек значи бити спреман да се много чега одреџеш. Бити комуниста – значи бити у предњој линији борбе за прогрес, за срећнију и љепшу будућност... Бити комуниста подразумијева унутрашњу самодисциплину, а то значи, прије свега, побијеши се себе. За то је потребан морал који јако многа изискује од човјека, и комунист га мора имати у себи. Ми комунисти морамо имати визију будућности. А морамо гледати и данас, како извесни наши поступци дјелују на младе људе... Јако много се тражи од комуниста.“

Данас, више него ikada, тражи се да комунисти то заиста и буде и на ријечима и на дјелу.

Д. Станковић

НАШИ НАРОДИ СЕ ПОНОСЕ ШТО ИМАЈУ ТАКВЕ КЊЕРИ

Ријечи друга Тита

ДРУГ ТИТО је на Петој земаљској конференцији КПЈ истакао да је нарочито у Црној Гори добро организован рад међу женама. „Потребно је“ — рекао је он том приликом — „нагласити да се баш у овој покрајини где се најмање очекивало, опажа највише разумијевања код другова за женско питање... У Црној Гори има преко 50 жена у Партији, много више него и у једној другој покрајини, иако су у другим покрајинама услови за рад међу женама много бољи...“.

Уочи рата број жена-чланова Партије био је у Црној Гори много већи. Пред тринаестојулски устанак у мјесним комитетима КПЈ било је изабрано седам драгарица: Милица Мушкић, Марија Шољага, Вјера Ковачевић, Зара Павловић, Васа Павић, Даница Мариновић и Радмила Недић.

Занимљиво је истаћи да су Јелена Ђетковић, Марија Шољага и Ана Ковачић покушале да се са око 300 добровољаца из Црне Горе пребаце бродом у Шпанију да би помогле у борби која се у „у цвјетној земљи Шпанији водила за све земље“.

Црногорке су и у ранијим бојевима носиле брашњенike, муницију и превијале рањенике. Не тако ријетко и саме су се бориле. Петар I је за изванредно јунаштво, показано почетком прошлог вијека, у борби на Морачи, наградио са стотину дуката и сребрним кемером Плану Томашеву Драшović, која је, пошто јој Турци из наруџица утрабили синчића и исјекли га на комаде, убила два непријатељска војника. Батаљон жена, који је 1858. године донојао тајине и муницију, допринио је славној побједи на Граховцу у којој се с пушком у руци борила Тода Кривокапић. Медаљама за храброст одликоване су Веруша Ђукановић и Џвијета Крунић. Јела Косорић ослветила је свога мужа, дробњачког војводу Илију, а у борби на Мартинићима, 1862. године, Стана Орман из Ускока узела је барјак са мртвог сина и позвала Црногорце на јуриш. Присебношћу и јунаштвом, поред многих других истакла се Јелена Шаулић-Бојовић, која је 1918. године убила два и заробила четири швајцарске војнике.

ПРЕД СПОМЕН-ПЛОЧОМ У КРУШЕВИЦИ

Двије жене мушки су умрле

Станица Медиговић

Најазимо се на мјесто званом Водице у Крушевици. Пред најама је споменик на чијој плочи читамо: „Овде је италијански окупатор стријељао 28. јула 1943. године јунак-жене Стану и Милицу Медиговић због њиховог патриотског рада.“

Пошто у непосредној близини пролази магистрални пут који води за Титоград, пред споменик често изађу многи пролазници. Прочитају тих неколико ријечи, и свима се намећу иста питања: ко су биле те јунак-жене? Какав је њихов подвиг? Зашто су стријељане?

Кућа у којој је живјела Стана дала је одважне борце Мила и Шпира Медиговића. Још прије почетка рата, чврсто опредијељени за комунистички покрет, међу првима су понијели црвени барјак 1941. године. Напустили су дом и пошли у планину — на слободну територију. Стана, код које је често долазила Милица, одржавала је везу с партизанима, иако је то било изузетно тешко — у селу се налазила четничка караула. Морало се водити рачуна о сваком кораку, покрету, свакој изговореној ријечи. Уз то, биле су

мајке — Стана је имала двоје дјеце: Вукицу и Саву, који су тек били стасали за школу. Милица је била мајка троје дјеце: Љубице и Луке. Најстарији, Љуро, већ је био у партизанима.

Одважне жене успијевале су да обавијесте партизане о опасностима које им пријете и кретању непријатељских снага, да им доносе храну и да их обавијештавају.

Знале су — пред њима стоји будућност, слобода, нова држава. Знале су то још из дана прије устанка, када се у Станиној кући говорило о побједи совјетске револуције, о Лењину, о нашој Комунистичкој партији. Жарко су жељеле да им дјеца живе и уче у слобodi.

Дјеца њихова су то дочекала.

Погинуле су вршећи часно своју дужност, помажући народно-ослободилачки покрет.

Италијански „црнокошљаши“ су опколили села у Крушевици, а партизани су се повукли према Паštrovskoj гори.

БИЉЕЖАВАЈУЋИ ТРИДЕСЕТОГОДИШЊИЦУ ПОБЈЕДЕ НАД ФАШИЗМОМ, године ове, 1975. која је посвећена жени, сјетимо се другарица најших којих одавно нема на нашим и њиховим, слављима: жена-борца које живе још само у сјећањима родбине и сaboraca, у називима фабрика и улица, школа, омладинских и културних дома, којима су имена своја поклониле.

Славећи тридесетогодиšњицу живота у слободи, која се уклапа у Међународну годину жене, сјетимо се оних које, иако одавно у гробу, живе у нашем братству и љубави, у подвизима младих и љепоти живота за који су пале. Њих седамдесет и пет одликованих орденом народног хероја чија се одличја чувају у музејским витринама и срцу народа, који на примјеру покољења за цјесни створеног васпитава генерације прегалаца и градитеља бољег живота. Не заборавимо да је за слободу коју уживамо у јуришним погинуло 25.000 жена и дјевојака, да их је рањено 40.000, заувијек осакаћено преко три хиљаде и сто пута толико изгубило животе у логорима и мучилиштима.

Године ове, 1975., коју оне нијесу дочекале, сјетимо се и оних којима је ускраћена највећа радост: да постану мајке. Које су у цвијету младости гинуле у нездражливим јуришним пролетерским или умирале страпном смрћу на вjeшалима и стрелиштима. Дозовимо у сјећању њих које су у успоменама сaboraca и зналаца остale заувијек онакве какве су некад биле: младе, насијане, њежне, неустрашиве, вјерне као љубав, која је тек требала да дође, а никад дошла није, које су јаче од заборава и смрти.

Сјетимо се њих што су на зидовима тамница из којих су назирали свјетлије данас урезивале своје поздраве будућима, чије су поруке — предсмртни покличи и последње жеље садржане у једној јединој: да буде смрт фашизму — пркос њиховим и нашим поносом, доприли до потомства.

Потражимо њихове фотографије у породичним албумима, у завичајним и музејима Народно-ослободилачке борбе: one пишта од живота нијесу имале, и све што је било њихово, све што је у вези с њима, напис је — са крвљу и младошћу својом one су нам то завјештале. Наји ћемо тамо и њихова посљедња писма са ратишта, из логора и тамница, писана на два сата пред смрт и очи у очи с њом. Ујерићемо се да то нијесу само фотографије и писма, већ драгоценни документи једног тешког а херојског времена, и, као и гробови оних које су их писале, колијевке нових снага.

Године ове, 1975. обиљежавајући тридесетогодиšњицу побједе над фашизмом, сјетимо се ријечи друга Тита, изговорених у децембру мјесецу 1942. године на Првој конференцији Антифашистичког фронта жена у Босанској Петровици: „Ja се поносим“ — рекао је тада неимар наше срећније будућности — „што стојим на челу армије у којој има огроман број жена. Ja могу казати да су жене у овој борби, по свом хероизму и по својој издржљивости, биле и јесу на првом мјесту, у првим редовима, и нашим народима чини част што имају такве кћери.“

Прослављајући тридесетогодиšњицу побједе над фашизмом, ми се сјећамо свих оних који су тој побједи допринијели, поготову оних који су, борећи се за њу, своје животе жртвовали. Među осталима и двадесет и једне жене-борца са подручја наше општине. Успомену на њих нијесу могле нити ће моћи да завију мећаве заборава.

Села су опљачкане, а многе куће попаљене. Милица и Стана су упозориле партизане када је кренуо један италијански војник који је заробљен и касније стријељан. Италијани су били огорчени — њих седам — осам стотина прогонили је шачицу партизана! Жељели су поштото да открију борце који су заробили њиховог ратника.

Милица и Стана ухапшene том приликом појврдили своје највредније особине — храброст, одважност, мушкост. Подносиле су мучења италијанских зликоваца, али ни помислиле нијесу да одају партизане који су одврли италијанског војника. Ништа их није могло поколебати у одлуци да не проговоре. Ни треутак када им је било саопштено да ће бити стријељане.

Били су јунак-жене. Чврсте, иако је у њиховим грудима куцало материнско срце. Мислиле су на дјецу која остају сирочићи, али ујверене да њихова смрт представља залогу за будућност

Милица Медиговић

какву су жељеле. Одлучују се пошле на мјесто где ће бити стријељане. Иако су као бујица највише успомене, док су пролазиле познатим стазама, на лицима је остао само грч. Нијесу жељеле да сузу пусте, чак ни да уздахну. Упутиле су поглед пун презира целатима у чије су пушчане цијеви гледале.

Било је љетно праскорозје. Мук и ишчекивање зликоваца да њихове жртве проговоре. А када су изгубили и последњу наду, одјекнули су пуцњи. Био је то задњи Станин и Миличин поздрав партизанима.

Саво Грегорић

ОДМАХ ДА КАЖЕМО ДА ОВЕ РЕДОВЕ не пишемо против свих састанака и за њихово укидање. Напротив, пишемо о лошим састанцима да би могли да се одржавају они добри, садржајни.

Ми смо самоуправно друштво, с неколико друштвено-политичких организација (Савез комуниста Југославије, ССРНЈ, Синдикат и др.) и мноштвом самоуправних органа у свим областима друштвено-економског, политичког, научног и културног живота, и нормално је што се договарамо и одржавамо састанке. Овде ће, међутим, бити ријечи о састанцима ради састанака, тј. о оним неприпремљеним, другим и иссрпљујућим.

Велики број друштвено-политичких радника скоро свакодневно добија позиве за разне састанке и конференције. Кад је састанак добро припремљен (кратка уводна ријеч, материјали, предлози закључача и др.), његови учесници немају потребе да се упуштају у дуже расправе и предлажу сва могућа рјешења, пошто је то, углавном, раније припремљено и њима достављено. Људи се с таквог састанка разилазе задовољни, јер је, за relativno kратко вријеме, све издоговорано и ријешено на најбољи могући начин. Дакако, овакви састанци привлаче, људи су за њих заинтересовани и, у већини случајева, они се унапријед припреме да и својим учешћем, помогну рјешавању питања која се прављају.

Неприпремљени и неефикасно вођени састанци одбијају политички зреле и трезве активисте, пошто они на таквим састанцима не могу да дају свој допринос у оној мјери у којој могу и треба, те на њима, углавном, само губе вријеме.

Карakteristika ovih састанака јесте што трају веома дugo и што се, и поред тога, на њима баш ништа не закључи. Томе је узорак, прије свега, њихова слаба припремљеност, што значи да форуми или органи који организују такав састанак нијесу прије његовог одржавања добро договорили шта је његова сврха, каква активност или какве мјере послије његовог одржавања треба да услиједе. Едноставно се отвори састанак, изабре радно предсједништво (ако треба) и најаве питања о којима ће се дискутовати, колико да се ето, „одужи“ дуг неком општинском или републичком форуму, органу или организацији, уз уобичајени и добро познати предлог предсједавајућег: „Да најприје чујемо ваше мишљење; како другови, или другови, рецимо, делегати гледају на ове проблеме“ итд. Такву, већ од самог почетка нерадну, атмосферу искристе појединци, углавном критизери, који вјечито, на свим састанцима и о свим питањима, без дубљег познавања и уношења у оно о чему се разговара, узму ријеч, па одријеше језик, извињавајући се скоро редовно, као да, тобоже, нијесу имали намјеру да говоре, али „да ипак о томе морају да нешто кажу“, критикујући, при томе, сваког и све што је постигнуто у разvитku код нас. А шта, заправо, такви дискутанти кажу? Најблаже речено — ништа, иако њихова „предика“ траје немјерљivo дugo.

ДРУШТВЕНА ХРОНИКА

Састанци наши најушни

Слушајући их тако, човјек се, и не хтјећи, присјети једног давно званог дискутанта, Влајка, о чијим су иступима на састанцима, као анегdotu, новине, духовито, доносиле и ово:

„Колико има од Братунца до Сребренице?“ — питао је један који је ишао у тај крај.

„Пјешке — једна и по Влајкова дискусија“ — гласио је одговор.

Слуша их човјек, нервира се, па му тада, као помоћ, као отрежњење, не ријетко, на ум падну оне лијепе, поучне и, изнад свега, и данас актуелне, Лењинове ријечи о оваквим састанцима:

„Мора се превазићи стил рада и руководења, који се огледа у засиједањима, конференцијама, у губљењу времена које нас завара да нешто радимо и умирује сајест да смо нешто учинили. Зато: мање политичке галаме, кићених ријечи, савјета и упутстава, више пословности и практичности, више живог конкретног рада...“.

Размишљајући о овим празним „дугометражним“ састанцима, призове човјек, на моменат. Мајаковског и његову познату пјесму „Конференцијаши“, где, подсећамо, поред осталог, отприлике, пјесник каже:

„О, дајте још једно засиједање, за укидање свих засиједања!“.

Рекли смо већ, нијесмо за „укидање свих засиједања“, али смо безрезервно за „укидање свих (оних) засиједања“, која су, поновимо то опет, неприпремљена и неинтересантна, која, управо због тога, не значе ништа до обичног губљења времена.

Састанак треба схватити као обавезу и дужност, а не као некакав скуп, где се прича ради приче. Према томе, задатак је свих

учесника састанака да политички принципијелно и ангажовано учествују у рјешавању оних питања која су на дневном реду, а да би се то постигло неопходно је да се на састанак дође спремно, а не, као што има примјера, да се материјали прегледају и дискусија, „спрема“ на самом састанку. Исто тако, потребно је да се питања о којима учесник састанка говори темељитије или поближе познају и, што је такође врло важно, да се дискутује конкретно и кратко. Јер, а то се увијек мора имати на уму, на састанку не постојиши само ти, па хајде говори док те грло служи! Мора се рачунати и са чињеницом да и остали присутни хоће да изнесу своја гледања и предлоге. Сматра се, наиме, да се добро договорило или одлучило тек онда, ако је већина узела учешћа у расправи, односно изнijела своја мишљења. То значи да човјек, узимајући ријеч у дискусији, превасходно мора да води рачуна о ономе шта говори, колико познаје питања о којима говори, како то саопштава присутним и колико временски траје његова дискусија.

Једном ријечју, мора имати културу говора и опхођења. Размишљајући о овим празним „дугометражним“ састанцима, призове човјек, на моменат. Мајаковског и његову познату пјесму „Конференцијаши“, где, подсећамо, поред осталог, отприлике, пјесник каже:

У тијесној вези са овим је питање колико смо толерантни према мишљењима, која су различита и другајија од оних које појединци, понекад и кад нијесу праву, упорно заступају и бране. Чини се излишним упозорити на потребу поштовања, уважавања и прихватања (наравно ако су правилна) мишљења других, јер без таквог, једино исправног односа не може бити колективног рада, демократско-самоуправних, па ни добрих људских односа. Најлакше је, рекли бисмо и

најтеже, тврдоглаво прогласити своје мишљење за највећу истину и једино исправно рјешење, а да нас се мишљења и сугестије других у опште или врло мало тичу.

На ова и друга питања, једним својим ставом, упозорава и Резолуција Десетог конгреса СКЈ о задацима у идејном, организационом и кадровском јачању Савеза комуниста Југославије, где се, јасно и одређено, каже:

„Савез комуниста Југославије се мора борити за такве односе и праксу у својим редовима које ће карактерисати: принципијелност, међусобно уважавање мишљења, конструктивност, истинитост аргумента, добронамјерност, отвореност, критичност и самокритичност, идејна усмјереност на линији СКЈ и ефикасност у долажењу до заједничких ставова. Савез комуниста се мора одлучно борити и у својим редовима и у друштву против малограђанских и бирократских манира у борби мишљења који се испловљавају у виду нетрпљивости и искључивости, служења полуистинама, у наметању ставова путем притисака, у демагогији и у манипулисању чланством и организацијама.“

Крајње је вријеме, дакле, да се изборимо за такве састанке, који ће значити радне и пословне договоре, где ће се расправљати суштинска питања. Треба, даље, настојати да на нашим састанцима, што је могуће већи број учесника, износи своје ставове кратко и обичним ријечима, ставове који помажу и који се залажу за што брже и досљедније спровођење у живот курса и политике СКЈ. Ако буде тако, ако буде мање „кићених ријечи“, нема сумње да ће састанци постати интересантнији, да ће добити радни карактер, на њих ћемо радо ићи, а нећемо гледати и настојати да уопште не дођемо.

Милован Пајковић

ТРАГОМ ЗАВРШНИХ РАЧУНА

Година добрих резултата

Сводећи биланс годишњег пословања, основна организација удруженог рада за производњу средстава за заштиту биља и прераду других хемикалија и неметала, која послује у саставу београдског предузећа „Хемпро“, веома је задовољна.

За радост има и разлога. Ово је, наиме, најбоља година у пословању радне организације. То јасно показују бројке. Укупан приход у прошој години износио је 5.643 360 динара, што је за читавих 81 одсто више него у 1973. години. Знатно је порастао и остатак дохотка — више од три пута: у прошој години износио је 2.169 795 динара — 239% више него у 1973. години! Дакле, резултати достојни поштовања.

Интересовало нас је како се то постигло у овом колективу, имајући у виду да није било тако давно када му нијесу „цветале руже“, када је било дosta проблема.

— Кривуља успјеха нашег колектива почине од 1971. године — рекао нам је Вукашин Марашић, директор ООУР. — До тада смо пре рађивали руду бентонит које има у Бијелом Пољу, на путу између Петровца и Вир пазара. Показало се да је то нерентабилан посао и запали смо у кризу. Тада је 60 радника остало без посла. Обуставили смо прераду бентонита, и преоријентисали се на производњу средстава за заштиту биља и прераду других хемикалија и неметала. Послови су кренули, и сваке године смо боље пословали...

Тако се стигло до рекордне године. Обавезе по кредитима су измирење, извођена су средства у фондове, пројекти личних доходака износи 2.685 динара. Ово је прва у задњих десет година када је колектив успио да извођи средства у пословни фонд — чак 1.500.000 динара.

— Иако нам је добро, ни у једном тренутку нијесмо заборавили на тешке дане — каже Вукашин Марашић. — Нијесмо заборавили наше другове, који су морали да пођу из колектива зато што није било посла.

Производи ове радне организације извозе се у СССР, Пакистан, Индију... Роба добро пролази и годишње се произведе око 1500 тона средстава за заштиту биља. То и чини 75% производње, а остатак онда на прераду других хемикалија и неметала.

— У прошој години је дошло до повећања коришћења капацитета за 20%, што је и условило добре пословне резултате. Планирамо сличну производњу и у овој години.

Како смо сазнали, производња средстава за заштиту биља је тренутно уносан посао, али је то, истовремено и веома осјетљива област производње. Један мали пропуст или недостатак, немогућност да се користи помоћ хемијског института — проузрокује тешке посљедице. Осим тога, производњом исте робе баве се „Охис“ из Скопља и „Жупа“ из Крушевца, а роба се пласира само на иностраним тржиштима, које једног дана може бити засићено. О свему томе се уважају размишља у буљаричкој фабрици, и већ се праве планови за будућност. Постоје, наиме, изгледи да се отпочне с прерадом алюминијума, што би било у вези с пословањем Алуминијског комбината у Титограду. Дошло би до изградње нових објеката, за што се већ тражи локација, с обзиром да је земљиште, на којем се сада налазе постројења ове фабрике, предвиђено за изградњу хотелских објеката. Наравно, све је још увијек у пројектима и плановима.

С. Г.

НОВО У ПОДОСТРОГУ

Село Подострог, надомак Будве, које је некад, и то не тако давно, снабдијевало цетињску и будванску пијацу поврћем и воћем, за последњих десет година готово потпуно је напуштено. Док су се друга, много удаљенија села, некако снапасила, крчила путеве и на тај начин се боравила да добију излаз у свијет, Подострог је иако најближи, постао најудаљенији од града.

Недавно су се Подостржани договорили да и они нешто ураде за своје село. Свака фамилија приложила је по двеста хиљада динара. Организоване су акције суботом и недељом. Од прикупљених средстава платили су булдожер и купили цијеви за пропусте. Остале радове сами су обављали. Иако је пут дошао до крајње тачке свог путног села до Учикала.

— Пут је дosta добар — каже Крсто Руцовић, један од организатора акције — али нам преостаје још дosta поса. Треба да платимо утоваривач и камионе да превеземо шљунак и наспремо поједина мјеста. На нас су се надовезали становници Крапине. Одлучили смо да им дамо прикључак. Не мари што нијесу с нама учествовали. То је, заиста, најзабаченије село у нашој општини.

Суседи су стварно показали велику солидарност. Пут од манастира до Учикала дуг је 2,600, а до Крапине 3.500 метара.

Подостржани и сељани из Крапине очекују помоћ и од Општинске скupštine. Сами су уложили лично, а њихов посао биће од користи и за туризам. Можда ће опет ово питомо и плодно земљиште бити засађено поврћем. Ту су и извори: Калудрак, Тольињак, Годушина вода, па ће се опет бујно и свеже поврће из Подострога појавити на пијацама Будве и Цетиња.

В. Станишић

ЧАС ИСТОРИЈЕ

У оквиру прославе 8. марта мјесне организације жена посјетиле су гробове другарица палих у току Народно-ослободилачког рата. Била је то прилика да се млади извиђачи, који су дошли са букетима свежег цвијећа, упознају с ликовима жене бораца и револуционара чија се крв румена на нашим заставама.

На слици: Одавање поште Борислави Зековић и Милица Рафаиловић-Бенедети.

О хљебу нашем је ријеч

ИХОВИ ПРОИЗВОДИ улазе свакодневно у наше домаћине. Да не би било забуне, ради се о пекарима. Када затоје, нападамо их фронтално — тада тешко налазе заклон за себе. Још увијек не можемо замислити оброке без дosta свежег, „насушног“ хљеба различитим, а, по обичају, компликованим. Често се мијењају те наше жеље и наши прохјеви. Данас тражимо бјели, сјутра полујрни, а понекад, ради сјећања на тешка времена, захјелимо да се на нашим трпезама нађе и црни хљеб. Да је другим специјалитетима и не говоримо. Мука је у томе што су нам жеље неухватљиве. Тешко онима који треба те жеље да задовоље.

Двије су организације за производњу хљеба на нашем подручју. Замишљено је да се међусобно допуђују, али оне, у жељстој конкуренцији, бију битку „за опстанак“. Тешко би било да их сада обадвије представимо, па једну остављамо за други пут.

Да почнемо с мањом — пекаром „Стари град“, која послује као Основна организација удруженог рада у саставу Млинско-пекарске индустрије Београд. Не запошљава много радника — свега 29. Тај број се у сезони повећа, јер пекара тада ради пуним капацитетом. Сада је најтеже — ради се са четвртином капацитета, а број сталних радника се не може смањити. Администрација је сведена на минимум. Од њих 29, у администрацију раде само троје, рачунајући и директора. Несвакидашњи случај, вриједан пажње.

Канцеларије су им мале, неугледне, забите у кривудавим улицама Старог града, а двије пекаре на два краја општине — једна у Ластви, а друга у Петровцу. У погледу квалитета уређаја далеко заостају за конкурентима... Ипак, не дају се — квалиитетом надокнађују недостатак технике и „покривају“ више од половине будванског тржишта.

— Борба за квалитет нам је једини излаз. Мислим да има довољно простора за обје фирмe, самоkad би било добре сарадње. Али, нажалост, ње нема. Ако се не можемо договорити о планској подјели тржишта, можемо, бар, да сарађујемо, јер то може само да користи. Повремене несташице хљеба и бајати хљеб на лагерима су посљедица наших неспоразума. До сада су наши планови производње сагледавани само преко статистичких извјештаја, па очекујемо да надлежни органи хитно интервенишу и, у циљу заштите интереса потрошача, натјерају нас на сарадњу — рекао

је на предизборном партијском састанку директор Лазар Борета.

А ево шта смо чули од секретара Основне организације Савеза комуниста, квалификованог пекара Вељка Криговића. У колективу има радника различитих националности — Црногораца, Срба, Албанаца, Македонца, чак и један Рус. То им ни мало не смета да буду јединствени, да прискоче другу у невољи сви као један. Стамбене потребе радника су велике, а могућности мале, али је путем кредита решено шест стамбених проблема. Дисциплина је на висини, а залагање на радном мјесту велико, уз одрицање од накнаде за прековремени рад, јер су свјесни да могу опстати само под условом да њихов рад буде квалитетан, а ангажовање максимално.

Ако тамо на њиви пољопривредник или приликом прераде млин затаји — они су криви. Пекари плаћају цех и за слабе сировине, а од слабог тијеста се добар хљеб тешко прави. Потрошач цијени само хљеб, а сировина га не интересује.

Од 16 основних организација удруженог рада, колико их има у овој великој организацији, они су у најтежем положају, јер су цијене производа од брачна овде најниže, а транспортни трошкови највећи. Цијене сировине су једнаке за све организације, а пошто је ова најудаљенија, то су и њени транспортни трошкови, у односу на друге, већи за од 0,17 до 0,32 динара по килограму. А то приликом одређивања цијена нијеузето у обзор, па су оне на подручју ове општине, у односу на друга мјеста, као на примјер Улцињ, ниже, чак, и за дводесет пара! Тако су, по њиховом прорачуну, оштећени на самом старту за 50 пара по килограму.

— Без помоћи и разумијевања надлежних органа нијесмо у могућности да обезбедијемо нормално пословање, — рекао је квалификован пекар Марко Вуловић. — У циљу заштите друштвених интереса не треба нас препустити самима себи. Једини излаз видим у одобравању регреса или повећању цијена, јер за нас трећег рјешења нема. Док нијесмо били основна организација, други су покривали наше губитке, али сада тога више нема.

Оставили смо њих дванаесторицу комуниста да размишљају о својим brigama и проблемима, који треба да буду и наши заједнички. Један колектив непосредних производња изгара да би се одржао на тржишту. Због наших жеља различитих, и по обичају компликованих, ако ни због чега другог, треба чврсто прихватити те неуморне пекарске руке.

Д. Јововић

ПОСЛИЈЕ ИЗЛОЖБЕ „АНТИЧКЕ БУДВЕ“ У БЕОГРАДУ

НИКАДА СЕ ДОВОЉНО НЕ СРЕТАМО

У Народном музеју у Београду изложбу „Античка Будва“ отворио је 20. фебруара ове године потпредсједник Савезне скупштине, друг Пеко Дапчевић. Свечаности су поред већег броја званица и гостију из Београда присуствовали директор за међународну културну, научну и техничку сарадњу, Крсто Булајић, предсједник СО Будва, Бранко Иванчевић, директор Народног музеја др Владимира Кондић и директор Културног центра др Мирослав Лукетић.

Отварајући изложбу, друг Пеко Дапчевић је, између остalog рекао:

„Колико год се сретамо, нарочито у овако племенитом амбијенту, никада се довољно не сретамо, јер сусрети значе нова упознавања, нова откривања, а преко тога се упути оно што је најплеменији, најредонији, оно што нас све-зује и чини сигуријим и јачим.“

Ми смо на овој бурној тле дошли давно и на разне начине, али, свакако, с надом да ћемо наки и своје поднебље и себе. Дошли смо овде и нашли културе које су нас оплемениле, па је смеше се ослонили, јединично их упутили и даље градили своје биће на њима. Тешко ће бити замислити сва наша достигнућа у цивилизацију, у изванредном успону и достизнућима која смо постигли, без дрећних цивилизација. Историјском усвојењеному многи континуитети привремено су прекидани на овом бурном раскрилу, али оно што је остало сигури, то је да смо, схватајући то, и ми стално давали своје доприносе, а тиме и обезбједили својеврсни континуитет, хватали и ухватили корак с другим, већим цивилизацијама...“

Античка некропола у Будви открыта је 1938. године приликом градње хотела „Авала“. Већ у то време изазвала је велики интерес домаће и стране јавности. Хеленистички материјал који је нађен у гробовима показао је велико снажан грчки утицај. Открыти су и споменици илирске материјалне културе као што су шлемови, маски, вргови, копља и домашне посуђе. Овај моменат је од посебне важности, јер објашњава чинjenicu да су домаћи илирски племена на територији Црне Горе, у моменту појаве грчких утицаја, живјела својим животом и с традицијама још из ранијих праисторијских епоха. Овај утицај је значаја била античка Будва показују и сачувани подаци из историјских извора. Будву спомињу Херодот и Софокле у вези с познатом легендом да је Кадмо, Феничанин, напустио Грчку и насељио се међу Илирима, па, чак, постао и краљ илирског племена Енхелеја. Римски историчар Плиније назива Будву римским утврђењем, што откријени материјал из римског периода потврђује.“

Посматрајући остале сродне налазе и открића на нашој обали као што су Вис, Хеар,

Корчула и друге с правом се може истакнути да стара Будва представља једно од значајнијих упоришта античког периода.

И управо је било и основна идеја ове изложбе како бисмо били у могућности да пратимо и сагледамо историјски и културни континуитет илирског, грчког и римског периода.

На овој изложби неће бити изложени објекти илирских периода античке Будве, јер се управо налазе на изложби „Грчко-илирско благо Југославије“, која је недавно отворена у Британском музеју у Лондону у оквиру међународне сарадње СФРЈ и Велике Британије.

Ова као и сличне манифестије могу бити само подржане и поздрављене. А свако затварање у неке уске оквире, уске условне границе, значи враћање на примитивни менталитет против чега су увијек били велики умови нашеих народа, — умови и класа која га је вукла напријед, јер нијесу хтјели да га лиши оног најбољег. А културно благо је тек онда благо ако је доступно широким друштвеним слојевима, ако својим оплеменавањем дјела у правцу приближавања и подстrekа на новим остварењима и достизнућима.

Друштво у неку руку мора имати — наслаге. Уколико су оне вјековије и вредније, онда су и потреси ређи. Ослобођеном раду и човјеку, који то може постићи само кроз самоправно друштво, потребно је да се има на шта осврнути и ослонити, јер ће тако лакше градити цивилизацију, која је дубоко хумана и једино перспективна, а треба да у потпуности регабилитује универзалност културе. Само такво друштво ће јој обезбедити интернационални карактер, који претпостављају услов за њен даљи успон и проживљавање, и спас од скривављења, рушења, па и уништења.“

„КАЊОШ“ НА ФРАНЦУСКОЈ ТЕЛЕВИЗИЈИ

Поводом отварања новог аеродрома „Саполис“ у Лиону, француска телевизија ће приказати неколико емисија снимљених у земљама чије су авионске компаније пословале с ранијим аеродромом у овом француском граду. Ту су, поред Алжира и Шпаније, Велика Британија и наша земља.

Снимају се мотиви везани за туризам. Боравак ових дана у Будви, сниматиљи француске телевизије направили су вјепоражку о фолклорном ансамблу „Кањош“, која ће ускоро бити емитована.

Г.

За благовремено испуњавање обавеза према Титовом фонду

СКОРО ЂЕ ГОДИНА ДА-НА од како се идеја о формирању Титовог фонда претворила у стварност, то јест, од када је, на нивоу Федерације, потписан Друштвени договор о његовом оснивању. Учлањење у овај Фонд било је у нашој општини бројно и добро прихваћено. По званичној статистици, Будва је, с обзиром на величину и број становника, међу првим општинама у Републици по броју учлањених у Титов фонд и висини уписаних средстава.

Али, и поред тога, не може се у потпуности бити задовољно са овом акцијом. Прије свега зато, јер има радних и других организација које још нијесу измириле своје обавезе према Титовом фонду. ООУР „Свети Стеван“, Инвестиционија банка Београд — филијала Будва, ООУР Индустриска пекара „Топола“, ООУР „Авала — Будва“, Заједница здраственог осигурања, ООУР „Јадран-турист“, Основна

школа „С. М. Љубиша“, Општинска конференција Савеза социјалистичке омладине, Трговинско предузеће „Јадран“ и Биро за урбанизам и пројектовање још нијесу уплатили средства за 1974. годину, те да је крајње вријеме да то учине што прије. Наравно, треба опоменути и радне људе и грађане, који још нијесу испунили обавезе, да своје чланске улоге за Титов фонд такође одмах уплате. Подсећамо на то да се учлањење у Титов фонд добровољно обавило на пет година, за које вријеме се уписани износи морају редовно уплаћивати, јер се на њима у Републици рачуна као на сигурна средстава за стипендирање младих радника и радничке дјеце.

Сматра се да су поједине радне и друге организације и заједнице уписали недовољне износе који не одговарају њиховим могућностима.

Према томе, задатак је Општинског савјета Титовог

фонда, Општинске конференције Социјалистичког савеза, Општинске конференције СК, Синдиката и Општинске конференције Савеза социјалистичке омладине да се, као друштвено-политичке организације које су основале Титов фонд, више ангажују, како би у овој години уписале више средстава појединачне радне и друге организације и заједнице, чланице Титовог фонда у нашој општини.

С тим у вези, већ сада треба мислiti да се из редова младих радника и дјеце радника на вријеме нађу кандидати, који ће испуњавати тражене услове за добијање стипендија из Титовог фонда. Ово утолико прије што су учлањени у Титов фонд из наше општине уписали у прошлој години око 21 милион стarih динара, па би било нормално, наравно ако постоје такви појединци, да и Будва има стипендисте из Титовог фонда.

М. П.

Очекују се конкретне акције

У ХЕРЦЕГ-НОВОМ је у понедељак, 3. марта, одржан састанак међуопштинског одбора самоуправних интересних заједница културе приморских општина, коме су присуствовали и представници Црногорског народног позоришта из Титограда, Културно-просветне заједнице Црне Горе и других културних институција.

Циљ овог скupa био је утврђивање улоге међуопштинског одбора у даљем развијању сарадње

потписан. Тако ће, како су истакли, бити могуће да се „приче и констатације“ подупрју и конкретним акцијама.

Очијењено је да је на Црногорском приморју и у читавој Црној Гори до ста постигнуто на развоју културних дјелатности, нарочито такозване „културе у покрету“. Сами на Црногорском приморју постоје два веома значајна фестивала „Дани музике Свети Стефан — Будва“ и „Игре југа“.

Ове године „Игре југа“ славе трогодишњи јубилеј. По мишљењима чланова међуопштинског одбора, треба уложити знатне напоре како би се још више подигао квалиитет програма, проширили амбијенти за извођење и укључио у ову манифестију што већи број културних стваралаца. Договорено је да „Игре југа 75“ трају од 15. јула до 15. августа. Прошириће се Умјетнички савјет „Игра“, за чијег је селектора одређен Благота Ераковић, редитељ Црногорског народног позоришта.

С. Г.

Мимо воље колективе

Радници у позонима таковских великих кућа из унутрашњости, које су својевремено добијале највеће локације на подручју будванске општине, ће убијају високе профите, никако не могу да дођу до својих елементарних права које им Устав заштитује. Да би формирали Основну организацију уздуженог рада, морaju да траже помоћ и највиших пратвих институција у земљи. Њихов матични предузеће сечима настоји да у радним колективима задрже старе односе, чиме ускраћују самоправна права радних људи и избегавају разне друштвене обавезе.

Тек што су се радници Електропословнице у Будви изборили да формирају ООУР, избио је слични спор између Здруженог електропривредног предузећа Србије и његовог одмаралишта — хотела „Парк“ у Будви (на слици). Наиме, Предсједништво Конференције синдиката и Раднички савјет ЗЕПС-а донијели су одлуку да се укине Основна организација уздуженог рада Дом одмора хотела „Парк“ у Будви и припоји Заједници да одмор радника Србије у Београду. Ово је урађено без знања и консултовања радника овог колективе, који већ пуних пет година послује самостално, а од доношења новог Устава, егзистира као Основна организација уздуженог рада са свим правима које јој као таквој припадају. Иначе, овај колектив запошљава 58 радника у сезони, од чега 27 у сталном радном односу.

Одлука Предсједништва синдиката ЗЕПС-а и Радничког савјета овог предузећа нацишла је на негодовање не само колективу хотела „Парк“, већ и свих друштвено-политичких организација и грађана наше општине. Поводом тога Основна орга-

низација Савеза комуниста одржала је састанак коме су присуствовали предсједник Општинске скупштине Бранко Иванчевић, предсједник Општинске конференције Савеза комуниста Милан Митровић, секретар Комитета Миленико Дујовић и секретар Општинског вијећа Савеза синдиката Милорад Дапчевић. Комунисти су једногласно оцјенили да таква одлука представља атак на самоуправно одлучivanje и другима дозвољено договарање. Они сматрају да нико не може рјеšavati о судбини овог колектива без њиховог учешћа. Одлучено је да се са овим упозна радиони колектив, Општинско синдикално вијеће и општински правобрађници самоправљавања.

Пошто су припреме за сезону у пуној јеку, партијска организација је ријешила да се рад нормално настави и да настала ситуација не смје утицати на њихов даљи ток.

Милан Митровић, предсједник Општинске конференције СК, изјавио је:

— Другови из ЗЕПС-а воде рачуна само о основним средствима, а људи као да за њих не постоје! Мислим да је ово један вид отпора политици Савеза комуниста и настојање да се заобиђу уставна начела.

Милорад Дапчевић, секретар Општинског вијећа синдиката, је рекао:

— Општинско синдикално вијеће ће упознати Републичко вијеће Савеза синдиката. Мислим да је питање интересантно не само за овај колектив, већ и за друге радне људе који су упознани у сличним радним организацијама. Зато је потребно да се овај спор третира у склопу свих осталих дјелова радних организација, чија се следишица налазе вак подручја општине.

В. С.

СНАБДЈЕВЕНОСТ И ЦИЈЕНЕ

Цијене на тржишту стално расту. Поред тога сусрћемо се с разликама у цијенама истих артикула у дјели и више производници. Квалитет робе и снабдјевеност нијесу на висини. То нас је подстакло да обиђемо неколико продавница и да се на лицу мјесту увјеримо у небригу о човјеку. Поред констатација да је разлика у цијенама очигледна, да квалитет квартљиве robe није на одговарајућем нивоу, да поврћа и воћа нема у довољним количинама, још је један проблем искрао је пред нас: увозни артикли из Кине и других земаља налазе се у амбалажи по којој се не може закључити шта они представљају! И, сасвим је разумљиво зашто се та роба не купује, пошто нико неће да плаћа „мачку у чаку“.

Трагајући за проблемима, срели смо се у „Јадрановој“ сајмуслузи са тржничним инспектором Љубицом Рађеновићем, дипломираним инжењером.

— Не треба се чудити различити у цијенама истовјетних артикула у продавницама различитих предузећа, пошто су добављачи различити — рекла нам је она. — Продадне цијене слажу се са онима на доставницима предузећа. Међутим, у продавницама чија матична предузећа нијесу у Будви, или се не убиљежавају набавне цијене или се уписују само малопродајне! Од купца у многоме зависи исправност пословања на тржишту. Он има право да рекламира у сваком тренутку ако сматра да купљена роба није квалитетна. Исто тако, он може да поднесе пријаву ако сматра да је оштећен. То би и инспекторима много помогло, пошто они увијек не могу да буду „сву-

Б. Врадић

да и на сваком мјесту“. Уз све увозне артикле обавезно је објашњење на нашем језику. То значи да је предузеће које је увезло робу дужно да пружи потрошачу објашњење **сликом** или ријечју на амбалажи сваког увезеног артикула, јер потрошач треба да зна шта купује.

На питање: да ли има прекрајаја, инспектор Рађеновић је одговорила:

— Постије задњег поскупљења можда је постојала тенденција утје робе, али су инспектори на вријеме реаговали на тај начин што су сами пописивали робу, тако да продавци нијесу имали времена да изврше интерни попис артикула.

И као инспектору и као донацији Љубици Рађеновић смештјају продавци кајмака и других млекних производа на пијаци. Перијекло тих намирница је неизвесно. Иначе, и сама пијаца је таква да не би требало да дочекамо са њом сезону. Хигијенски услови су лоши. Не постоји тегза за млеке производе и другу изложенију робу, тако да ни санитарни инспектор не може да има увид у све што се продаје.

Двје конкурентске фирме снабдјевају Будву хљебом, али ни једна не настоји да тај хљеб и другог дана буде свеж и употребљив. Наговора је заслуга што су угледном снабдјеље тржиште, али, ипак, дешава се да се у касним поподневним часовима не може наћи хлеба у продавницама. Кајску да је недовољна снабдјевеност посљедица надмјурујања произвођача и продавача, јер ови други неће да сносе трошкове у случају да не продају сваки хљеб.

Б. Врадић

НА БУДВАНСКОЈ ПИЈАЦИ

Стање (не) редовно

Не дијели нас много од почетка туристичке сезоне — у објектима од Будве до Петровца већ су почеле припреме за дочек првих гостију. Али, судећи по будванској пијаци, сезона је још далеко. На њој се не може наћи довољно воћа и поврћа, млекних и месних производа. А и то што се довезе из сјеверних крајева Црне Горе или из Србије веома је скучно. Рачунајући на оскрђицу и да се од нечега мора живјети, продавци на пијацима одређују цијене од ока. Тако балица промрзлог стапаћа стаје два динара, што значи да за један оброк треба платити колико за килограм леса без kostiju! Кајмак слабог квалитета нуди се од 65 до 80 динара по килограму, сланина — 35, сува свињска ребра

— 60, домаћа кобасица другог разредног квалитета — 80, порт лук — осам, пасуљ од 15 до 20, јаје — два динара, а кромпир, који препродавци довозе из Чачка и Ивањице, три динара по килограму. Ни у продавницама „Центротрома“ и Агрокомбината „13. Јули“ цијене нијесу много ниже, а ни избор артикула није велики.

Домаћинства осуђена да се снабдијевају на будванској пијаци или у гројевачкој мрежи прикупљена су да редовно „пробијају“ своје кућне буџете, помирила с тим да из својих јевовника бришу поједине артикле, чије цијене расту вртоглавом брзином.

На слици: Будванска пијаца — празна.
Б. Ракочевић

Продајна галерија на Светом Стефану

Црквица Преображење, одмах на улазу у град-хотел „Свети Стефан“, већ ове сезоне биће претворена у продајну галерију слика и скулптура. О томе је ових дана постигнут договор између Културног центра у Будви и управе манастира Прасквице, која је власник за ове сврхе изванредног објекта. Према договору, приход од галерије биће искључиво употребљен за заштиту споменика културе на Светом Стефану и у манастиру Прасквици. И сама црква Преображење, са фрескама које датирају из 15. вијека, представља веома вриједан споменик културе. Тако ће ово екслузивно лјетовалиште добити још један објекат који ће постати прави спектакл ликовног стваралаштва, где ће бити излагана дјела најпознатијих југословенских и светских ликовних стваралаца.

Марко Медин из Чамиња Дола

НИКАД НИЈЕ ЖИВИО САМО ЗА СЕБЕ

НА ПУТУ ИЗМЕЂУ СВЕТОГ СТЕФАНА И ПЕТРОВЦА, недалеко од средњовјековног манастира Режевића, налази се заселак чије се несвакидашње име — Чамињ До — не може наћи ни на једној географској и туристичкој карти. Одвојен од Јадранског пута камењаром и шикаром, којом су до скоро могле да прођу само кунице и лисице, тај минијатурни заселак, који је имао свега девет кућа, као што му и име каже, био је осуђен на самшину и чамотињу.

— Да се овдје могло боље живјети, звали бисмо га мљечним или меденим долом — и не бисмо га, чим дорастемо, остављали — прича седамдесетогодишњи Марко Медин, који је у најбољим годинама, пошао трбухом за крухом: да радну снагу, једино своје богатство, продаје често у бесцјење по плантажама поморанци и рудницима Америке. Прёвео је у туђини тридесет и три године, а то је, без мало читав живот. „И, нећеш повјеровати, у све те тешке године није било, такорећи, ни једног дана када нијесам мислио на Чамињ До, као да је у њему, заиста, рађало само мед и масло!“

Тешко се живјело у туђини. Требало је годинама добро запињати у „минама“ и жељети, као неког најдражег свог, сунце, јер ми смо, за љубав злехудих долара, његову свјетлост били замијенили бљештавим сјајем карбитних лампи. Затим: сваког дана требало је одвајати од уста по неку црквицу и стално штедјети да би се, када дође вријеме за то, имало са чим вратити у Чамињ До.

— Никад ми није пао на ум неко друго мјесто, никад ме жеља није повукла неком граду или равници, — овај камен ми је био прирастao за срце и довео ме натраг... А када сам стигао, срели су ме шикаре и камењар које сам био оставио. Мало кога сам могао да пре

познам: дosta Паштровића изгинуло је у рату, а многи су се, одмах послије ослобођења, раселили.

Ипак се Марко Медин обрадовао: Будву и Петровац тешко је препознати, а поготово Бечиће и Свети Стефан. Не живи се више као некад — одмах је то осјетио — и, такорећи, већ првог дана по доласку, „бацио камен за собом“ да се више не врати у Аргентину, где је најбоље своје године закопао под земљом.

— Управо — исправља се он — отишао бих само као гост и да пријатељима кажем како је сада лијепо у старом крају.

Није Марко, по повратку у завичај, дангубио. Заједно с братом Савом дао се на посао да прокрчи километар и по шикаре и кроз љутац камен пробије пут од Јадранске магистрале до Чамиња Дола, да тај заселак не буде више осуђен на чамотињу и умирање. Њих двојица, поред радне снаге, уложили су око шест милиона стarih динара, а и општина им је помогла са пола милиона да Чамињ До не буде више болту из леђа, већ да га приближе модерној саобраћајници.

Преко седамдесет година има Марко Медин. И како каже — мало коју из тог толиког низа може сматрати лијепом: свака га је чоплила и топила, грабила од њега снагу и здравље. Сада, кад је остарио, најзадовољнији је откад за себе зна, јер из Паштровића, вјековног „рудника“ печалбара, нико више не одлази у туђину.

— Макар само да то доживим и својим очима видим, макар само за то, вриједило је живјети. И, док још могу, хоћу овдје, у свом крају, нешто да учим: нека се, како се у Паштровићима каже, зна да је човјек живио не само за себе, нека послије мене остане нешто што ће се, када ме више не буде, звати мојим именом.

Р. В.

Пожар код ватрогасног центра

Другог марта око 21 час изненада је изbio пожар на градилишту Грађевинског предузећа „Рад“ — Пријепоље. За непун сат времена изгорела је барака у којој је био смјештен грађевински материјал: цемент, винајз и плочице и разна грађа. Штета се цијени на око 150.000 нових динара. Судска комисија утврдила да је пожар проузроковао квар на електричном доводу, на коме је вјетар општетио каблове.

На мјесто пожара окупили су се радници из оближњих барака и грађани који су голоруки покушавали да га локализују. Срећом ове ноћи није дувао вјетар иначе несрећа би била далеко већа, јер се у близини налазе и друге бараке Грађевинског предузећа „Добој“, као и гараже органа Скупштине с возним парком

и радионицом, а ту су и просторије Ватрогасног центра. Дакле, штета се догодила и ту се више ништа не може помоћи. Али, овај случај треба да послужи као опомена да новоформирани Ватрогасни центар у Будви још није оспособљен да ефикасно интервенише. Јер, попут што је све било готово, зачула се сирена ватрогасних кола у којима је био — само шофер!

Формиран клуб делегата Скупштине општине

„Ја овај документ нијесам читao, јер ме много није интересовао — рекао је један делегат Друштвено-политичког вијећа — пошто сам себи поставио више питања и на та питања нијесам могао да одговорим: колико је овај Клуб потребан Скупштини, да ли Скупштина овим проблемом треба да се замара и колико да се замара, колико ова Скупштина треба да се брине о овом Клубу?...“

Није циљ да се истакне искрено признање делегата да материјал није читao, а о њему даје оцјену, већ је то повод да се објасни намјена Клуба делегата.

Клуб делегата није уговоритељска организација, већ један од облика политичког организовања делегата, да би они боље испунили улогу која им је постављена Уставом Статутом општине и укупним делегатским системом.

Задатак и намјена Клуба биће најјаснији ако се цитира дио члана 8. Правила Клуба делегата, који гласи:

— организује делегате и чланове делегација ради што потпунијег остварења улоге која им је одређена Уставом и Статутом општине,

— информише делегате и чланове делегација о друштвеним, економским и другим питањима с подручја Општине, Републике и Федерације, а која су од значаја за успјешније обављање делегатске функције и даљег развоја делегатског система;

— организује предавања и друге облике идејно-политичког образовања делегата и чланова делегација;

— организује размјену мишљења делегата и чланова делегација по свим значајним питањима друштвено-економског и политичког система Федерације, Републике и Општине...“

Поред ових, набројено је још шест сличних задатака Клуба. Једанаести и једини задатак, Клуб уз то и посљедњи, гласи: „Клуб у својим друштвеним просторијама организује и пружа угоститељске услуге за своје чланове.“

Ако се овоме дода да се највећи дио тих услуга односи на друштвену исхрану (топли оброк) радника организација и служби Скупштине општине, онда је, стварно, неосновано поистовjeњивati Клуб делегата с угоститељским објектом, или, чак, са кафанином.

Већ је конституисан Управни одбор Клуба. За предсједника је изабран Иво Арменко, предсједник Вијећа удруженог рада, а за потпредсједника Владо Станишић, одговорни уредник „Приморских новина“. Клуб има три секције. За руководиоце су изабрани: Иво Каљиновић за руководиоца Секције за друштвено-политички систем, Жарко Миковић за руководиоца Секције за привредни систем и ин-

жењер Драган Шекић за руководиоца Секције за комунално-стамбена питања.

Чланови Клуба могу бити: делегати Скупштине општине, Будва, чланови делегација основних и других организација и радних заједница, чланови руководства друштвено-политичких организација општине, мјесних заједница и радници органа и служби Скупштине општине Будва.

Велика је одговорност управног одбора Клуба да стварно најпериферија дје латност не постане главна. Ако би се то догодило, онда би делегат, чије смо ријечи цитирали на почетку написа, био у праву и формирање Клуба би био промашај.

ОБАВЈЕШТЕЊЕ

ОД ПРВОГ АПРИЛА
ЈАТ ОТВАРА РЕДОВНУ ЛИНИЈУ ЗА АУСТРАЛИЈУ, АВИОН ЛЕТИ ДВА ПУТА НЕДЈЕЉНО.

ЗА СВЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ОБРАТИТЕ СЕ ПОСЛОВНИЦИЈАТ-а БУДВА, ТЕЛЕФОН 82-497 ИЛИ ПРОДАЈНИМ АГЕНТИМА КОЈИ ВРИЈЕ МЕЂУНАРОДНУ ПРОДАЈУ.

КЛУБОВИ У ПАУЗИ ПРВЕНСТВА

ДОБРЕ ПРИПРЕМЕ „ПЕТРОВЦА“

чије име су везани значајни успјеси.

Прољеће је шанса да покажемо колико можемо, да повратимо углед код гледалаца који је пољујан промјенљивим играма у току јесени — каже Др Војислав Франичевић, предсједник клуба. — Имамо добар тим, припреме теку по плану и сматрам да је реално очекивати да ћемо се пласирати негде у средини табеле.

Играчи марљиво раде, схватајући да предстоји велика борба, с обзиром на то да је неколико клу-

бова у такозваној „опасној зони“. Тренеру Вицковићу помажу у раду помоћни тренери Томица Срзентић и Никола Лазовић.

— Имамо подршку гледалаца када треба навијати, али желим да та подршка буде и ван зеленог поља — наставља предсједник Франичевић. — Желимо да нам помогну у раду на превазилажењу неких тешкоћа техничке и материјалне природе. Мислим да су и неки чланови управе дosta пасивни и да треба да унесу више воље и жара у раду.

С. Греговић

Ипак 3:0 за „Графичара“

која је прекинута, а ми нијесмо били обавијештени да Ратковић нема право наступа против „Графичара“.

КАДА ЋЕ СТИЋИ ПАРЕ?

„Петровцу“ је недавно од стране Савеза организација за физичку културу општине Будва додијељено седам милиона стarih динара за рад у овој години. Али, како су нас обавијестили у Клубу, паре још нијесу стигле, мада је прошло више од мјесец дана од како су додијељене.

САРАДЊА С „ЛОВЂЕНОМ“

Прије почетка утакмице између „Петровца“ и „Ловћена“, која је одржана недавно у Петровцу, састави су се представници ова два клуба. Договорено је да се његује сарадња између „Ловћена“ и „Петровца“ и да се она продуби и прошири.

ГОДИШЊА СКУПШТИНА ДРУШТВА „ДЕЛФИН“

Богат и садржајан програм

У просторијама хотела „Могрен“, у недељу, 2. марта, одржана је четврта годишња скупштина друштва за спортски подводни риболов „Делфин“ из Будве, којој су присуствовали предсједник и секретар Савеза за спортски риболов Црне Горе, Др Јован Стјепановић и Данило Митровић.

У реферату Ђорђија Ђорђевића, истакнуто је да рад ове организације није био запажен све до 1973. године, и да је у задње дve године, постигавши запажене резултате, постала једна од најбољих спортичких организација у Црној Гори. На разним републичким, међурепубличким и државним првенствима „Делфин“ је у току 1973. и 1974. године биљежио велике златне и сребрне успјехе. Његове витрине красе пехари, медаље, дипломе и признања. Од спортских успјеха у прошloj години треба поменути победу на традиционалном меморијалу Слободана Стијепчића у Херцег-Новом, затим добар резултат на отвореном првенству Босне и Херцеговине, одржаном у Будви, као и пласман Воја Пићана од 38-41. мјеста у конкуренцији 724 такмичара из цијеле земље на новогодишњем купу градова у Малом Лошићу.

Друштво броји преко 190 чланова. Оно је недавно од Скупштине општине добило просторије за рад, које данас представљају најомиљенији кутај младих у Будви.

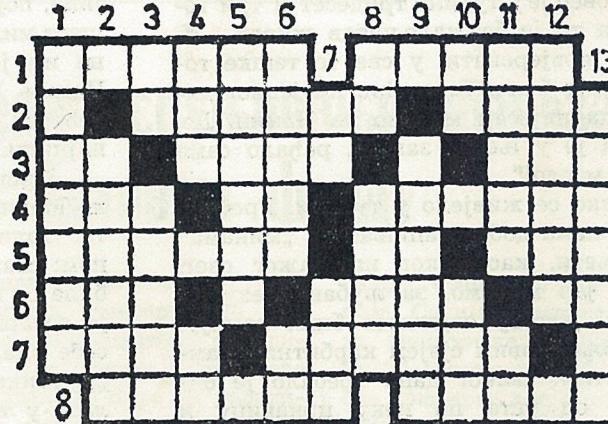
Овогодишњи планови веома су амбициозни. Договорено је да се формира актив Савеза комуниста и Савеза социјалистичке омладине. Биће оформљене и неке нове секције — за веслање, јеђорење и скитање на води, као и секција за спасавање људских живота на мору. Друштво ће набавити неколико једрилица, а постоји могућност отварања јајтињ-сервиса. У току године биће одржано и неколико течајева на којима ће се млади упознавати с тајнама подводног спортског риболова и текничког претпарирања риба.

У току маја ће се одржати клупско такмичење у пливању перајама и брзинском роњењу, а средином јуна, такође клупско, изборно такмичење у подводном лову. Будва ће 4. јула бити домаћин првенства Црне Горе у подводном лову, а у Тивту ће се 12. јула одржати републичко такмичење у јуичарењу. У јулу ће се одржати и клупско такмичење у подводном лову и пливању перајама. Крајем јула одржава се у Бару републичко првенство у подводној оријентацији и технички. У августу ће се у Котору одржати републичко такмичење у пливању перајама и брзинском роњењу на дах. Будва ће 6. септембра бити домаћин великог међународног такмичарства из наше земље и многих држава Европе. Одмах затим у Херцег-Новом се одржава меморијал Слободана Стијепчића а за октобар је предвиђено отворено првенство Босне и Херцеговине у Будви. Будвани ће учествовати и на традиционалном купу градова који се 28. децембра одржава у Малом Лошићу.

На скупштини је досадашњи предсједник Друштва Ђорђе Ђорђевић предао пригодне поклоне најбољим омладинцима и пионицима у прошloj години: Дарини Јубиши, Дарини Јовановић, Виду Кртићевићу, Зорани Варажићу, Ненаду Вицковићу, Радовану Радуловићу, Далибору Петковићу, Тамари и Светлану Трифуновић, Љиљи Јубиши, Мерици Петковић, Мирјани Крстичевић, Танки Тановић, Лидији Бак, Симу Јовановић, Бранимиру Вукчевићу, Николи Краповићу, Милану Вурковићу, Борку Јокићу, Ивици Котарџу, Јоку Тановићу и Млађену Вурковићу. Изабрана је нова управа, наизборни одбор и суд чести.

С. Г.

Укрштене ријечи број 20

ВОДОРАВНО: 1) Полуострво између Будве и Бечића — број изнад Петровца; 2) Почетно слово њирилице — познати роман Јања Зилахија — знам (екавски); 3) Одрична ријеч у неким земљама — једновалентни радикал који се састоји од угљеника и водоника — међународна аутознака за Аустрију — стац (слов.); 4) Похвална пјесма — самогласник и сугласник — крем за обућу; 5) Варошица у Херцеговини — потврдна ријеч — врста атмосферског талога; 6) Врста врбе — везник — албанска народна игра — самогласник и сугласник; 7) Популаран назив за ускоточни воз — изузетно складно развијен човјек — седмо слово њирилице; 8) Један од творца њирилице — бивши фудбалер Вележа.

УСПРАВНО: 1) Презиме браће пустолова из Будве; 2) Самогласник — син од одиве; 3) Аутознака за Ваљево — општинска подручја; 4) Папагаји — вез-

ник — мјера за површину; 5) Старосједеоци Лације, области у Италији — десето слово њирилице; 6) Град у Чилеу — хемијски симбол за алюминијум; 7) Апострофални везник — упитна ријеч; 8) Иницијали имена и презимена савременог српског пјесника („Сребрно брдо“) — предмет обожавања; 9) Самогласник — непрофесионалац; 10) Сугласник и самогласник — самогласник — показана замјеница; 11) Носачи — пакао; 12) Град у СР Црној Гори — везник; 13) Лице које на модним ревијама рекламира нове моделе одjeћe.

РЕЈШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РИЈЕЧИ ВР. 19.

ВОДОРАВНО: 1) Варјак — Куфин; 2) Р — Бороти — Икар; 3) Ат — НАТО — к — ата; 4) Јак — ро — солдат; 5) Ирибар — кр — ало; 6) Ђар — т — Рона — им; 7) Инић — малери — и; 8) Алдин — радар. Стадимир Фатић